

KONGRES ZA STUDENTE I MLADE PROFESIONALCE U BANJALUCI

Izazov je ostati u BiH i imati karijeru

M. MILOJEVIĆ

Veštačka inteligencija, sajber-bezbednost, preduzetništvo, javni nastup i komunikacija teme su koje su dominirale na Kongresu IEEE za studente i mlade profesionalce.

Na kongresu IEEE, nedavno održanom u Banjaluci u prostorijama Panevropskog univerziteta „Apeiron“ više od 200 mladih učesnika iz šest zemalja imalo je priliku da čuje iskustva domaćih i evropskih eksperata.

Medu ekspertima koji su svoje znanje i veštine podelili da studentima i mladim profesionalcima bili su osnivač i menadžer Fondacije „Mozaik“ Zoran Puljić, motivacioni govornik iz Holandije Bart Janzon, profesor programskih sistema iz Osijeka Josip Balen, te mlada Banjalučanka Tatjana Vučić, direktorka „Bit alijanse“, koalicije IT industrije u BiH.

Svoja iskustva je sa drugim učesnicima podelila i Erna Šošević, osnivačica startupa Bizbook.ba. Šoševićeva smatra da je, uprkos tome što mnogi mladi ljudi odlaze iz Bosne i Hercegovine, budućnost ipak u ostanju.

- Svaki problem našeg društva možemo posmatrati i kao izazov i kao priliku. Ukoliko nemamo potrebna znanja i veštine da bi neki problem reši-

li, jasno je da edukaciju treba tražiti i van granica zemlje. Nakon toga možemo razgovarati o načinima realizacije tog rešenja, jer načina za podršku ima ukoliko ih tražite - smatra Erna Šošević, koja sa puno optimizma gradi svoj mali biznis.

Kaže da je odlučila da prihvati izazov i trči maraton do zadatog cilja, a to je digitalna ekonomska transformacija za koju je Bizbook.ba već dobio međunarodno priznanje ove godine.

- Dakle, moguće je izgraditi biznis u Bosni i Hercegovini, ali to zahteva upornost, viziju i posvećenost. Bizbook.ba je već imao dve ponude za

investiciju od dva evropska investiciona fonda. Oni su, međutim, tražili da preselimo sedište kompanije u inostranstvo, a mi to nismo prihvatili jer smatramo da je naša budućnost vezana za Bosnu i Hercegovinu - kaže mlada preduzetnica iz Sarajeva sa već zanimljivom biografijom.

Kenan Kurdić, šef marketinga Fondacije „Budućnost u BiH“, koja je bila jedan od organizatora ovog kongresa, tvrdi da mladi u Bosni i Hercegovini retko imaju priliku da uče od iskusnih stručnjaka korisne veštine.

- Posebno je bitno da mladi ljudi na početku karijere razvijaju svoje sposobnosti komunikacije, jer bilo kojim poslom da se bavite, biti izvrstan majstor komunikacije je uvek prednost. Mi u Fondaciji ovo smatramo izuzetno važnim jer znamo kako je bitno povezati dijasporu da ljudima koji žive u

Bosni i Hercegovini da bi što pre počeli pretvarati svoje ideje u biznise. I to je, u stvari, posebna vrsta komunikacije - kaže Kenan Kurdić.

Suorganizator Kongresa je bio Univerzitet „Apeiron“ u Banjaluci, a rektor ovog univerziteta Zoran Avramović kaže da mladi ne moraju ići iz BiH da bi uspeji jer prilika za uspeh ima i u Bosni i Hercegovini.

- To je ključna poruka kongresa. Ovoliko sjajnih mladih ljudi na jednom mestu bude nadu u budućnost na ovim prostorima. Ovo je i prilika da mladima pokažemo kako mogu uspešno internacionalnu poslovnu karijeru razvijati iz Bosne i Hercegovine - poručio je Avramović.

Skup je održan pod sloganom „Vaša karijera počinje ovdje“ i trajao je tri dana.

Kongres za studente i mlade profesionalce BiH 2019, koji je po prvi put organizovan u Banjaluci, a već tri puta u Sarajevu, podržala je i Fondacija budućnosti u Bosni i Hercegovini kao suorganizator.

Program je obuhvatao i studentska izlaganja, mnogobrojne prilike za povezivanje, te profesionalne radionice.

Skup je završen gala večerom na kojoj su dodeljeni sertifikati o učešću. ■

NASLEDNICI TESLE I PUPINA

Organizatori Kongresa su bili Institut inženjera elektrotehnik i elektronike IEEE, Fondacija budućnosti u BiH i Panevropski univerzitet „Apeiron“ Banjaluka.

- Nikola Tesla i Mihajlo Pupin, dva genija koja su imala neizmeran uticaj na nauku, rođeni su nedaleko odavde. Izuzetno sam ponosan što naš Univerzitet danas ima čast da ugosti sve ove mlade ljude koji imaju potencijal da postanu njihovi naslednici - izjavio je akademik Zoran Avramović, rektor Panevropskog univerziteta „Apeiron“.

MANJE JE VIŠE SKRAĆIVANJE RADN

Kraj socija

MILKICA MILOJEVIĆ

Osmočasovni radni dan bio je san za koji su se borili, čak i ginuli radnici pre sto i više godina, ali u savremenom svetu sve su češći primeri koji ukazuju na to da je osam sati rada previše.

Vlasnik fabrike tekstila i socijalni reformator Robert Owen prva je osoba koja je radnike početkom 19. veka pozvala na „osam sati rada, osam sati rekreacije i osam sati odmora“.

To je za tadašnje prilike, kada su radnici u fabrikama, uključujući i decu, radili po 12 do 14 sati, bila revolucionarna ideja. Tokom narednih 100 godina sindikati u SAD i Evropi su se zalagali za pobe- du ovog koncepta i u raznim oblastima usvojili osmosatni standard.

Henri Ford je tu ideju razradio na petodnevnu radnu sedmicu sa ukupno 40 radnih sati.

Ipak, u 2019. godini postoji jedan veliki problem - mnoge današnje poslove nemoguće je obavljati osam sati dnevno sa istom koncentracijom. To se jednako odnosi na one koji rade u fabrikama, restoranima, kol centrima i trgovinama, kao i na one koji stvaraju nešto poput pisaca, programera ili grafičkih dizajnera, piše Wired.com.

Majkrosoft je nedavno u Japanu uveo eksperiment sa

radnom sedmicom od četiri dana pa je njihovih 2.300 zaposlenih uz vikend imalo slobodan i petak. Njihova produktivnost je porasla za čak 40 odsto. Automobilski gigant Toyota je šestosatni radni dan usvojio pre više od 17 godina. Nakon što su isprobali taj eksperiment, čelnici Tojote su zaključili da im je doneo mnoge prednosti, između ostalog veći profit i bolji moral zaposlenika.

Ovi slučajevi su naveli i druge kompanije da počnu razmišljati o skraćivanju radnog dana, a tom trendu pridružile su se i neke države, odnosno vlade.

U mnogim državama zapadnog sveta ljudi i danas rade u proseku osam sati dnevno, a i prosek Evropske unije je u skladu s tim, jer u radnoj sedmici odrade u proseku 40,4 sati.

I u Švedskoj je osmosatni radni dan i dalje čest, ali ove godine se veliki broj švedskih preduzeća prebacio na radni dan u trajanju od šest sati. To, međutim, nije odluka poslodavaca: Švedani rade šest sati dnevno jer je to eksperiment

FEJSBUK NA RADNOM MESTU

Otkako rade šest sati dnevno, Švedani mnogo manje vremena troše na nepotrebne sastanke i na surfovanje internetom, odnosno na pregledanje društvenih mreža, pa se ispostavilo da za šest sati obave više posla nego za osam časova rada.

I globalno istraživanje Inc.com pokazuje da zaposleni koji rade osam sati dnevno više vremena provode na društvenim mrežama nego oni koji imaju kraće radno vreme. Na pitanje zašto to rade, odgovorili su da na taj način „posao čine podnošljivijim“.

Rastu cene hrane, meso nikad skuplje

Hrana je tokom prošlog meseca na globalnom nivou poskupela za 2,7 odsto, a inicijalni razlog je poskupljenje biljnih ulja i mesa, navodi agencija UN za hranu i poljoprivredu FAO.

FAO indeks za korpu od osnovnih prehrambenih proizvoda porastao je u novembru, u odnosu na oktobar, na prosečna 177,2 boda. To je njegova najviša vrednost u poslednje dve godine.

Najviše su porasle cene

biljnih ulja - za 10,4 odsto. Glavni razlog je skok cena palminog ulja, podstaknut uvoznom potražnjom, većom potrošnjom u proizvodnji bio-dizela i očekivanjima mogućeg manjka u sledećoj godini.

Značajno su veće i cene mesa - za 4,6 odsto, što je najveće povećanje u poslednjoj deceniji. Najviše su poskupele govedina i ovčetina, takode zbog jake uvozne potražnje, posebno iz Kine uoči praznika.

Poskupelo je i šećer -